

นวัตกรรมราชทัณฑ์ ตอน โปรแกรมความผิดทางการจราจร

วินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ นบ. นม.

ในปัจจุบันโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในเรือนจำ มีมากมายหลายโปรแกรม เช่น โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำความผิดทางเพศ โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โปรแกรมแก้ไขผู้ค้ายาเสพติด โปรแกรม การปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง โปรแกรมผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากการดื่มสุรา โปรแกรมราชทัณฑ์เชิงสมานฉันท์ และโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองราชทัณฑ์ เป็นต้น สำหรับโปรแกรมความผิดทางการจราจรที่นำเสนอในบทความนี้เป็นโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังในเรือนจำของสาธารณรัฐโครเอเชีย โดยจะเป็นการกล่าวถึง ความเป็นมา แนวคิด แนวทางในการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน โดยสังเขป ดังนี้

➤ ความเป็นมา

โปรแกรมความผิดทางการจราจรในเรือนจำสาธารณรัฐโครเอเชีย ข้อมูลจากเว็บไซต์ <http://www.mprh/uprava-za-zatvozatvoztvorrski-sustay> (ปรับปรุง 19/11/2013) พบว่าโปรแกรมความผิดทางการจราจรเปิดดำเนินการครั้งแรกในปี 2005 ที่เรือนจำ Lipovica - Popovaca และในปี 2009 ได้มีการเปิดดำเนินการที่เรือนจำ Valtura ถึงปัจจุบันมีผู้กระทำความผิดอาญาทางการจราจรเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการแล้วมากกว่า 1,000 คน

โปรแกรมความผิดทางการจราจรในเรือนจำสาธารณรัฐโครเอเชีย

➤ แนวคิด

โปรแกรมความผิดทางการจราจรในเรือนจำสาธารณรัฐโครเอเชีย ดำเนินงานภายใต้ แนวคิดต่างๆที่สำคัญ เช่น แนวคิดในการ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ แนวคิดในการซ่อมแซมชีวิตให้ดีขึ้นหรือชดเชยเหยื่อ แนวคิดในการให้เอกชนมีส่วนร่วม และแนวคิดในการแก้ไขปัญหานักโทษล้นคุก เป็นต้น

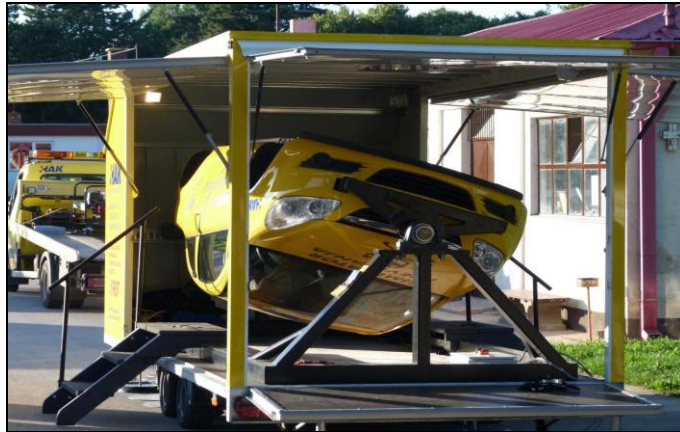
➤ แนวทางการดำเนินงาน

แนวทางการดำเนินงานโปรแกรมความผิดทางการจราจรในเรือนจำสาธารณรัฐ โครเอเชีย ใช้สำหรับผู้ต้องขังที่มีความผิดทางอาญาในการจราจร เริ่มดำเนินการครั้งแรก ในปี 2005 ที่เรือนจำ Lipovica - Popovaca และในปี 2009 ได้มีการดำเนินการที่เรือนจำ Valtura โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เข็มขัดนิรภัย และการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุการจราจร มีกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจรและผู้ได้รับความเสียหาย เหยื่อ และ ครอบครัว ดังแนวทางการดำเนินงาน โดยสังเขป ดังนี้

- การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหยื่อ และครอบครัว ในเดือนมิถุนายน 2010 ที่เรือนจำ Lipovica - Popovaca โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เพื่อชดเชยเหยื่อ และเพื่อปรับความเข้าใจ โดยผู้เข้าร่วมประชุม หรือผู้กระทำผิดทางการจราจร แม้ว่าจะไม่ได้อยู่ในสถานที่เกิดเหตุเดียวกันแต่เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสที่จะได้รับทราบเหตุการณ์ หรือได้ยินจากปากผู้กระทำผิด หรือได้ยินจากปากของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อทางการจราจร ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ปรากฏว่าผู้เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยที่จะให้มีการการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ในครั้งต่อไป

- การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหยื่อ และครอบครัว ที่โรงเรียนมัธยมศิลปะประยุกต์ในเมือง Pula ในเดือนมีนาคม 2011 มีผู้อยู่ระหว่างสอบใบอนุญาตขับรถเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ด้วย โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตสำนึก ความรับผิดชอบในการขับรถของผู้สอบใบอนุญาตขับรถ เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ ผลปรากฏว่าการประชุมดังกล่าว ได้รับการยอมรับว่ามีผลดี และมีแผนการที่จะ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าวในครั้งต่อไป ที่โรงเรียน Alighieri ในเมือง Pula ในเดือนธันวาคม 2012 ที่โรงเรียนมัธยมในเมือง Buzet ในเดือน เมษายน 2013 และที่โรงเรียนมัธยมในเมือง Karlovac ในเดือนตุลาคมปี 2013 เป็นต้น

- การประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหยื่อ และ ครอบครัว ในเดือนมิถุนายนปี 2013 ที่เรือนจำ Valtura มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มอีกคนหนึ่ง คือ ชมรมช่าง Pula Rovinj ทำให้ ผู้ต้องขังได้มีโอกาสพบกับกิจกรรมการจำลองอุบัติเหตุแบบโรลโอเวอร์และกิจกรรมจำลองการสวมแว่นตาสำหรับใช้ในการทดสอบการขับขี่รถยนต์ ทั้งหมดอยู่ภายใต้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพจากเรือนจำใน Valtura และชมรมช่าง Pula Rovinj

ภาพแสดงกิจกรรมการจำลองอุบัติเหตุทางรถยนต์แบบโรลโอเวอร์

ภาพแสดงการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างผู้ต้องขังคดีความผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหี่ยว ครอบครัว และ ผู้อยู่ระหว่างการสอบใบขับขี่จราจร

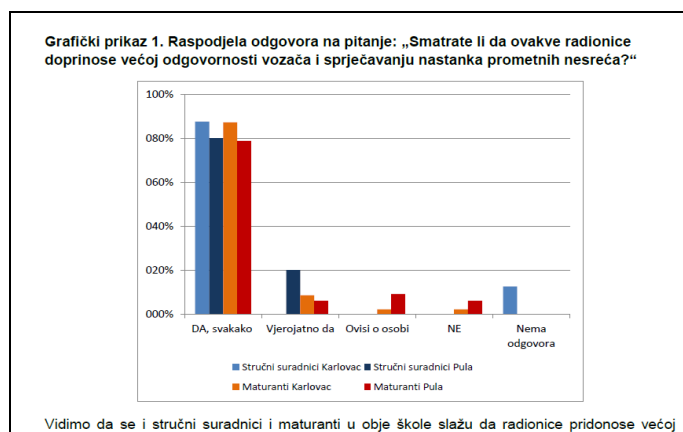
➤ ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานตามโปรแกรมความผิดทางการจราจร ในเรือนจำ Lipovica -. Popovaca ตั้งแต่ปี 2005 และ ในเรือนจำ Valtura ตั้งแต่ปี 2009 จนถึงปัจจุบันมีนักโทษกว่า 1,000 ได้เข้ารับการอบรม โดยมีประเด็นคำถามจากที่ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหี่ยว และ ครอบครัว จำนวน 2 ข้อ คือ

คำถามข้อที่ 1 คุณคิดว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้นำไปสู่ความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ของคนขับและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางจราจรได้หรือไม่

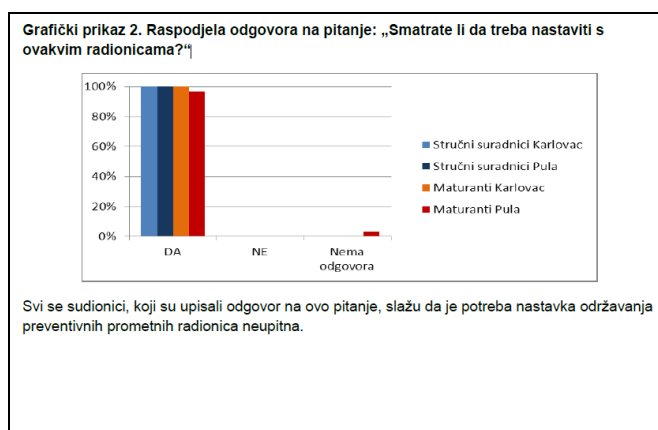
คำถามข้อที่ 2 คุณคิดว่าเราควรจะดำเนินการการประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้ในครั้งต่อไปหรือไม่

ภาพแสดงผลการตอบคำถามจากคำถามข้อที่ 1 ถามว่า คุณคิดว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้นำไปสู่ความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ของคนขับและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางจราจรได้หรือไม่

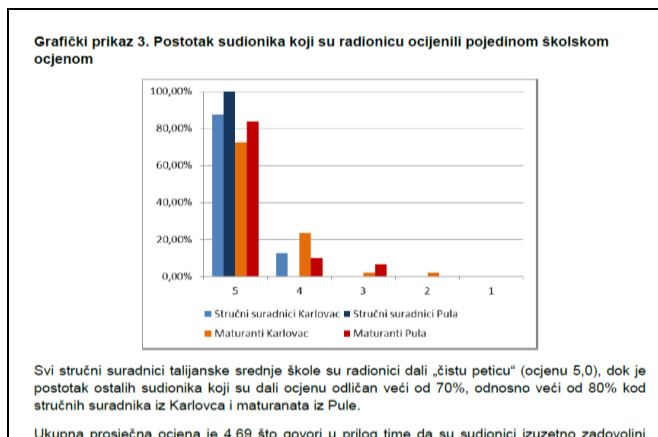

จากภาพแสดงผลการตอบคำถามจากคำถามข้อที่ 1 จะเห็นได้ว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ที่โรงเรียนทั้งสองแห่ง มากกว่าร้อยละ 80 ต่างเห็นพ้องต้องกันว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์ นำไปสู่ความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ของคนขับรถ และสามารถช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุได้

ภาพแสดงผลการตอบคำถามจากคำถามข้อที่ 2 ถามว่า คุณคิดว่าเราควรจะดำเนินการต่อด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการเหล่านี้หรือไม่"

จากภาพแสดงผลการตอบคำถามข้อที่ 2 ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหาย เหยื่อ และครอบครัว ทุกคนตอบคำถามว่าจำเป็นที่จะต้องดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าวต่อไป

ภาพที่ 3 ร้อยละของผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการที่จัดอันดับคะแนนแต่ละโรงเรียน

จากภาพแสดงผลการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างผู้กระทำผิดทางการจราจร ผู้ได้รับความเสียหายเหยื่อ และ ครอบครัว ดังกล่าว ผลปรากฏว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ที่ โรงเรียนมัธยมศิลปะประยุกต์ใน Pula ได้รับคะแนนเต็ม (5 คะแนน) ในขณะที่ร้อยละของผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในสถานที่ อื่น ๆ ที่ได้ทำคะแนนที่ดีมากกว่า ร้อยละ 70 หรือมากกว่า ร้อยละ 80 สำหรับพนักงานระดับมืออาชีพจากเมือง Karlovac และจบการศึกษาจาก Pula คะแนนโดยรวมคิดเป็นร้อยละ 4.69 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการฯ พอใจกับกิจกรรมต่างๆทุกกิจกรรม ของการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ

➤ โดยสรุป

โปรแกรมความผิดทางการจราจรในเรือนจำสาธารณรัฐโครเอเชีย ดำเนินการภายใต้ แนวคิดที่สำคัญ คือ แนวคิด ในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ แนวคิดชดเชยเหยื่อ แนวคิดในการให้เอกชนมีส่วนร่วม ในกิจการของเรือนจำ และแนวคิดในการแก้ไขปัญหา นักโทษล้นคุก โดยมีผู้ต้องขังคดีความผิดอาญาทางจราจร ผู้ได้รับความเสียหายเหยื่อ และครอบครัว ผู้อยู่ระหว่างสอบใบอนุญาตขับรถ และชมรมช่าง Pula Rovinj ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโปรแกรมฯ ผลการดำเนินงานปรากฏว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่เห็นว่า โปรแกรมความผิดทางการจราจร สามารถช่วยให้ผู้ขับขี่มีจิตสำนึกความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น สามารถช่วย ป้องกัน การอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้ และมีความ จำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมฯ ต่อไป ทั้งนี้ สำหรับกรณีของประเทศไทยที่เรายังมีผู้กระทำผิดทางการจราจรอยู่ในเรือนจำเป็นจำนวนมาก และยังไม่มีการนำโปรแกรมความผิดทางการจราจร ดังกล่าว มาใช้ในเรือนจำประเทศไทย ในขณะที่หลายประเทศ ได้มีการนำโปรแกรมความผิดทางการจราจรไปใช้แล้วเกิดผลดี โปรแกรมความผิดทางการจราจร ดังกล่าว จึงเป็นโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังที่น่าสนใจอีกโปรแกรมหนึ่ง

.....

ปล. บทความเรื่อง โปรแกรมความผิดทางการจราจร โดยวินัย เจริญเฉลิมศักดิ์ ได้มีการเผยแพร่ฐานข้อมูล วิทยกรมราชทัณฑ์ เว็บไซต์ <http://www.correct.go.th/blogknowledge> อีกช่องทางหนึ่งด้วยแล้ว

